

Imi amintesc de seara premierei piesei mele Oameni de azi, la care a asistat alături de tovarășii săi din conducerea partidului. Mă simțeam foarte mică și topită de sfială. Dar chipul în care mi-a vorbit atunci, în care a prețuit munca mea, căldura cu care se apropia de opera de artă, de intențiile scriitorului, de izbînzile lui în meșteșug, simplitatea cu care desființa parcă distanțele pe care un mare om le creează uneori între el și ceilalți, lăsîndu-te pe tine să așezi numai distanțele pe care dragostea și admirația ta pentru el le așterneau necurmat, au făcut să rămînă numai emoția și bucuria în sufletul meu.

Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, care numise scriitorii „ajutoare de nădejde ale partidului“, exprimînd astfel înalta încredere a Comitetului Central, îi privea întotdeauna ca atare, îi făcea să simtă, de fiecare dată, prețuirea partidului pentru misiunea lor socială.

Partidul Muncitoresc Român dă artei cinstea la care năzuiam de mult, închipuindu-ne-o hrană, așa cum a recunoscut-o el, aripi, așa cum ni le-a dăruit el.

L-am întîlnit din nou pe tovarășul Gheorghiu-Dej la Conferința pe țară a femeilor, în 1958, la Conferința scriitorilor, în 1962. Și am simțit același interes pentru om, același interes viu și fierbinte pentru fiecare în parte, aceeași încredere în puterile celui care îi stătea în față, încredere care făcea să-i crească noi energii. Toate aceste sentimente, izvorite din inepuizabila forță a partidului, ne sporesc puterile de a crea noi opere puse în slujba socialismului și păcii.

Lucia Demetrius

MAI UNIȚI CA ORICÎND ÎN JURUL PARTIDULUI

Se împlineau 60 de ani de la nașterea tovarășului Gheorghiu-Dej. Țara era în sărbătoare. Poporul, care, sub atîtea și atîtea aspecte, simțea binefacerile politicii partidului — bogată în roade, cum nu se mai pomenise în această țară —, trimisese delegații din toate regiunile patriei să aducă omagiul său plin de respect celui care nu-și precupețea înțelepciunea, energia și forțele, pentru realizarea marelui program al partidului.

În dimineața zilei festive, delegațiile urmau să fie primite de tovarășul Gheorghiu-Dej în sala Palatului R.P.R.

Făceam parte din cei ce avuseseră cinstea să fie aleși ca să-l felicităm, în numele teatrului românesc cel nou, încadrat la loc de cinste în peisajul minunat al vieții noastre noi, care a început în ziua cînd, prin lupta partidului, țara s-a eliberat de jugul fascist.

Ziua eliberării patriei a fost și ziua renașterii teatrului românesc. Dramaturgii, regizorii, actorii au fost chemați să facă un altfel de teatru. Un teatru nou, pentru un public nou, entuziast, generos. Omul de artă a încetat să mai fie un soi de paria, se simte constructor stimat al societății noastre noi. Condițiile create teatrului și oamenilor de teatru ne-au dus pe culmi încă neatinse. Frumoasa biruință a artei noastre este izvorită din însăși frumusețea vieții noi a patriei.

Toate astea le datorăm partidului.

Aceste gânduri frământau mintea delegaților oamenilor de teatru, privind pe sărbătoritul acelei zilei și așteptând să le vină rîndul ca să-i strîngă mîna și să rostească puținele cuvinte în care să încapă prinosul lor de recunoștință față de partid, față de popor.

Ajuns și eu în fața tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, din toată cuvîntarea, pe care mi-o pregătisem și o repetasem în minte de zeci de ori, n-am fost în stare să spun decît sfîrșitul :

— Să trăiți, tovarășe Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Altă împrejurare cînd l-am văzut de aproape a fost în 1962, în sala Operei, la semicentenarul morții lui Caragiale. Se juca O scrisoare pierdută. În auditoriu, oaspeți străini, oameni de teatru veniți din toată lumea. După actul III, tovarășul Gheorghiu-Dej a invitat pe străini în salonul de lingă loja oficială. Printre ei, Iuri Zavadski, vechiul nostru prieten, Emil Chaberski din Polonia și Sakari Puurunen din Finlanda, directori de teatre la care eu montasem O scrisoare pierdută. Oaspeții străini, dar mai cu seamă aceștia trei, s-au întrecut în laude despre Caragiale, despre spectacol, despre actori. Tovarășul Gheorghiu-Dej îi asculta cu plăcere. Mulțumirea pe care i-am citit-o atunci în ochi a fost pentru mine cea mai înaltă răsplată, mai mult decît orice decorație, mai mult decît orice titlu. Partidului i se datorau noile condiții de muncă din țara noastră, prosperitatea artelor, rolul important recunoscut teatrului în construirea noii societăți.

Astăzi, Gheorghe Gheorghiu-Dej nu mai e. Inima lui a încetat să mai bată. Dar voința lui neabătută în aplicarea politicii partidului, gîndurile lui îndreptate mereu înainte, spre mai bine, spre viitor, ne-au rămas, săpate ca în granit, în scrisoarea lui din urmă :

„Realizarea marilor sarcini ale desăvîrșirii construcției socialiste va cere noi eforturi. Sintem convinși că eroica noastră clasă muncitoare, clasa conducătoare a societății, țărănimea, aliata ei de nădejde, intelectualitatea, oamenii muncii de toate naționalitățile, întregul nostru popor, strîns uniți sub steagul partidului, nu-și vor precupeți nici în viitor forțele spre a asigura ridicarea Republicii Populare Romine pe noi culmi ale progresului economic și social.“

Așa vom face. Îndurerați, dar mai uniți ca oricînd în jurul partidului, vom munci din toate puterile, cu îndirjire, fără preget, pentru înflorirea mai departe a teatrului românesc.

Sică Alexandrescu